

2009 METŲ LIETUVIŲ KALBOS (VALSTYBINĖS) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO REZULTATŲ STATISTINĖ ANALIZĖ

2009 m. gegužės 20 d. valstybinį lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzaminą laikė 2186 kandidatai – vidurinio ugdymo programos baigiamųjų klasių mokiniai ir ankstesnių laidų abiturientai, panorę perlaikyti lietuvių kalbos (valstybinės) valstybinį brandos egzaminą. Dėl įvairių priežasčių į egzaminą neatvyko 7 kandidatai.

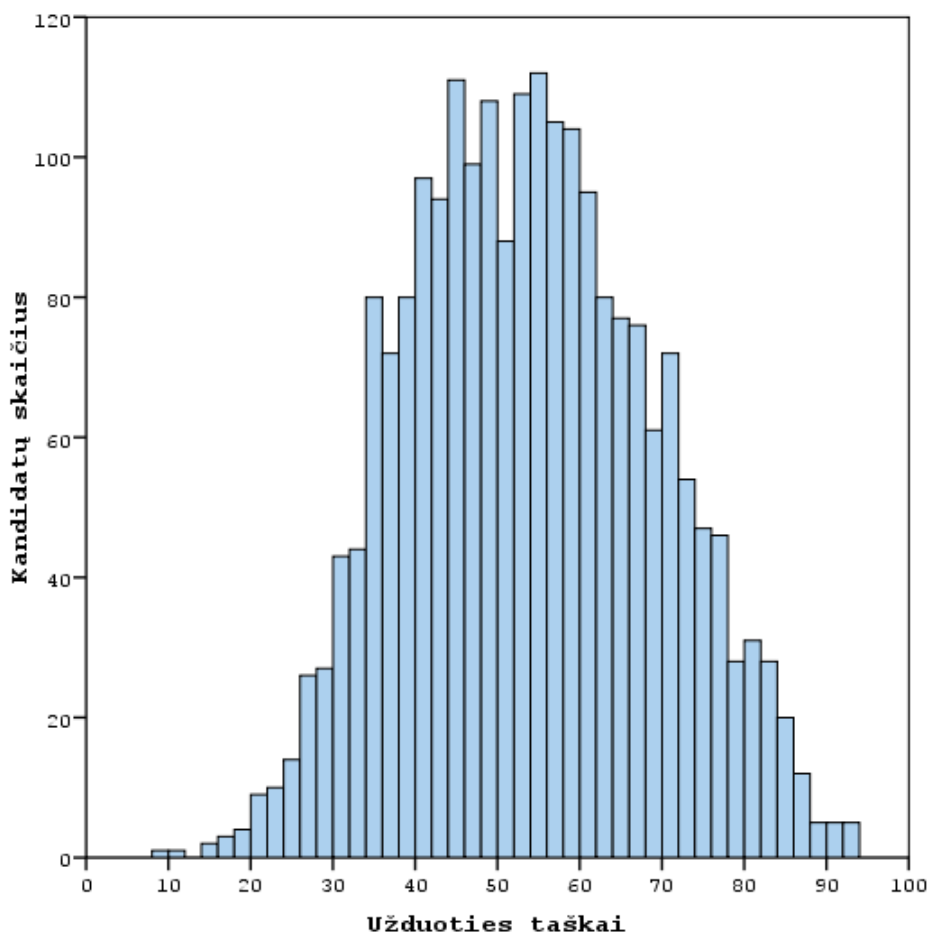
Maksimali taškų suma, kurią galėjo surinkti laikantieji egzaminą, – 100 taškų. Minimali egzamino išlaikymo taškų sumos riba, kuri nustatoma po egzamino rezultatų sumavimo, – 33 taškai. Tai sudarė 33 proc. visų galimų taškų. Valstybinio lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzamino neišlaikė 162 kandidatai (7,41 proc. jį laikusiųjų).

Pakartotinės sesijos lietuvių kalbos (valstybinės) valstybinį brandos egzaminą 2009 m. birželio 12 d. laikė 9 kandidatai (9 išlaikė).

Žemiau pateikta statistinė analizė paremta lietuvių kalbos (valstybinės) valstybinio pagrindinės sesijos brandos egzamino kandidatų rezultatais.

Valstybinio lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzamino kandidatų surinktų užduoties taškų vidurkis yra 53,43 taško, taškų sumos standartinis nuokrypis (dispersija) – 15,01. Didžiausias šiemet gautas egzamino įvertinimas – 92 taškai.

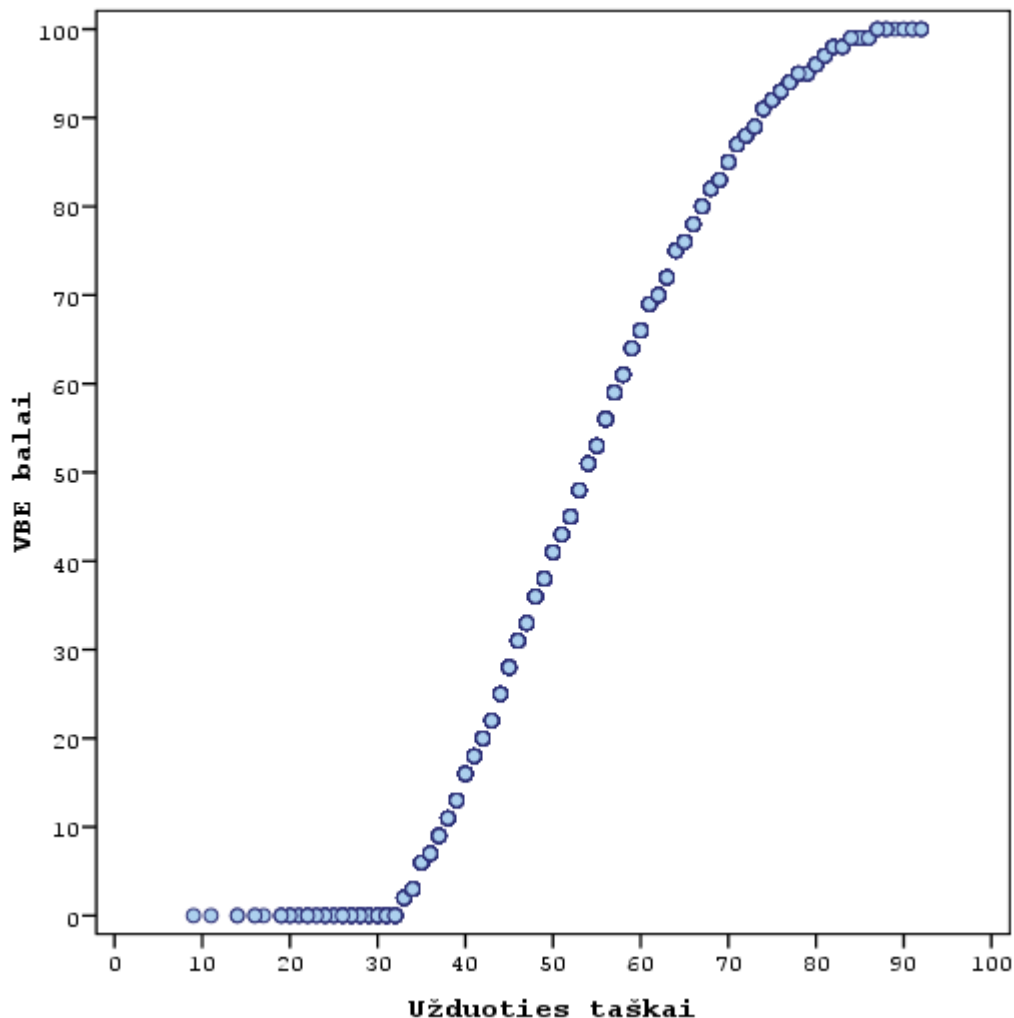
Laikiusių valstybinį lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzaminą kandidatų surinktų taškų pasiskirstymas pateiktas 1 diagramoje.

1 diagrama. Valstybinį lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzaminą laikusių kandidatų surinktų taškų pasiskirstymas

Valstybinio brandos egzamino vertinimas yra norminis: kiekvieno mokinio pasiekimai lyginami su kitų laikiusiųjų šį egzaminą pasiekimais. Valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra šimtabalės skalės skaičius nuo 1 iki 100. Šis skaičius rodo, kurią egzaminą išlaikiusių kandidatų dalį (procentais) mokinys pralenkė. Pavyzdžiui, 40 balų reiškia, kad blogiau egzaminą išlaikė 40 proc. kandidatų, geriau – 60 proc. (100 – 40 = 60). Minimalus išlaikyto valstybinio brandos egzamino įvertinimas yra 1 (vienas) balas, maksimalus – 100 balų. Šie balai į dešimtabalės skalės pažymį nėra verčiami. Jie įrašomi į kandidato brandos atestato priedą kaip valstybinio brandos egzamino įvertinimai. Pavyzdžiui, įrašoma 40 (keturiasdešimt). Kandidatų surinktų egzamino užduoties taškų ir jų įvertinimo valstybinio lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzamino balais sąryšis pateiktas 2 diagramoje.

2 diagrama. Už egzamino užduotį gautų taškų ir įvertinimo VBE balais sąryšis

Statistinei analizei atlikti atsitiktinai buvo atrinkta 400 kandidatų darbų. Apibendrinus informaciją, esančią atrinktuose darbuose, kiekvienam užduoties klausimui (ar jo daliai, jei jis buvo sudarytas iš struktūrinių dalių) buvo nustatyta:

- **kuri dalis kandidatų pasirinko atitinkamą atsakymą** (jei klausimas buvo su pasirenkamaisiais atsakymais) **ar surinko atitinkamą skaičių taškų** (0, 1, 2 ir t. t.);
- **klausimo sunkumas**. Šį parametą išreiškia toks santykis:

$$\frac{\text{(visų kandidatų už šį klausimą surinktų taškų suma)}}{\text{(visų už šį klausimą teoriškai galimų surinkti taškų suma)}}$$

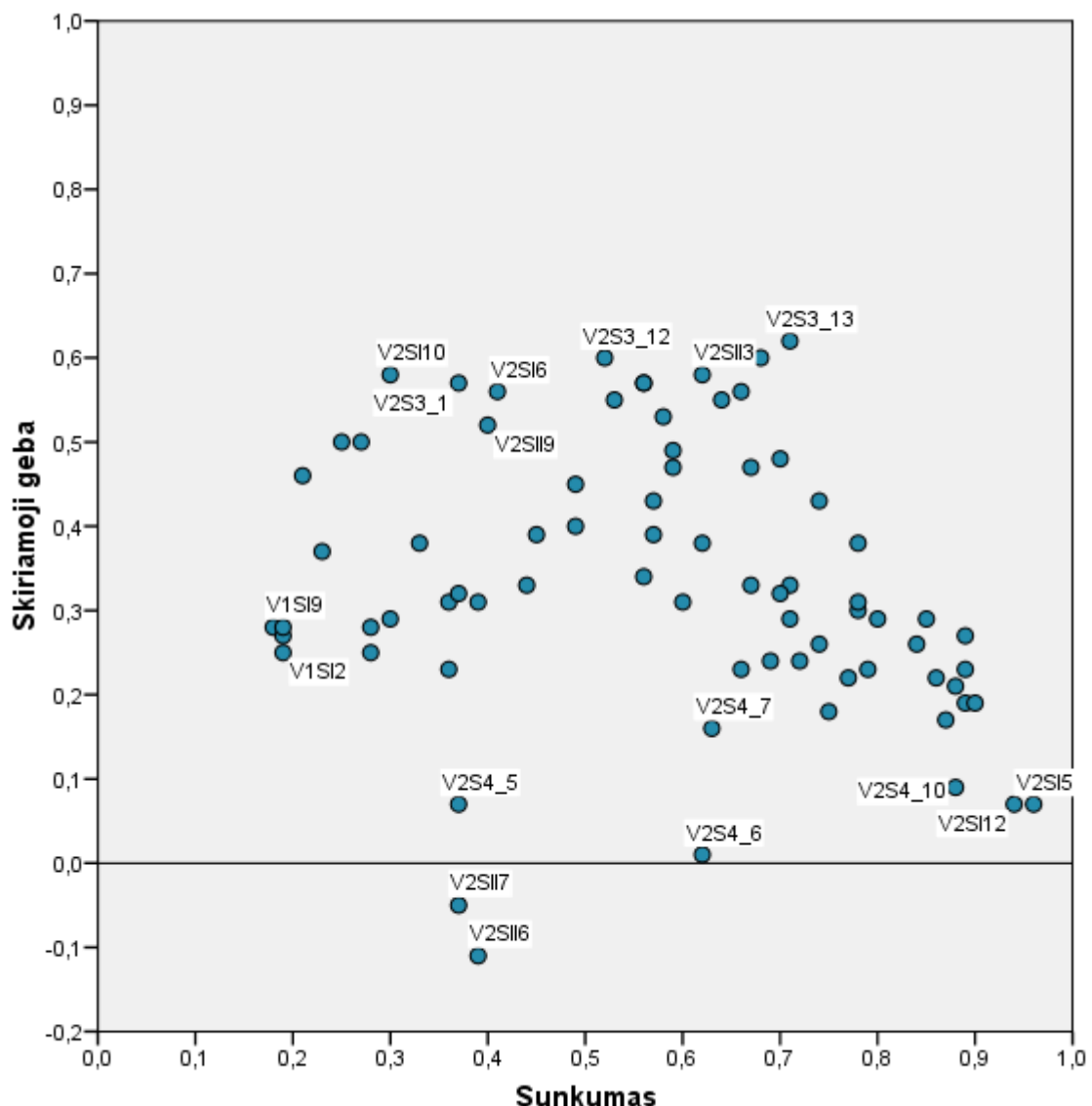
Jei klausimas buvo vertinamas vienu tašku, tai jo sunkumas tiesiogiai parodo, kuri dalis kandidatų į tą klausimą atsakė teisingai;

▪ **klausimo skiriamoji geba.** Šis parametras rodo, kaip atskiras egzamino klausimas išskiria stipresnius ir silpnesnius kandidatus. Jei klausimas buvo labai lengvas ir į jį beveik vienodai sėkmingai atsakė ir stipresnieji, ir silpnesnieji kandidatai, tai tokio klausimo skiriamoji geba maža. Panaši skiriamoji geba gali būti ir labai sunkaus klausimo, į kurį beveik niekas neatsakė. Neigiama skiriamosios gebos reikšmė rodo, kad silpnesnieji (sprendžiant pagal visą egzamino užduotį) už tą klausimą surinko daugiau taškų, nei stipresnieji (tai – prasto klausimo požymis). Pagal testų teoriją, geri klausimai yra tie, kurių skiriamoji geba yra 0,4–0,5, labai geri – 0,6 ir daugiau. Dėl įvairių pedagoginių ir psichologinių tikslų kai kurie labai sunkūs arba labai lengvi klausimai vis vien pateikiami teste, nors jų skiriamoji geba ir nėra optimali;

▪ **klausimo koreliacija su visa užduotimi.** Tai to klausimo surinktų taškų ir visų užduoties surinktų taškų koreliacijos koeficientas (apskaičiuojamas naudojant Pirsono koreliacijos koeficientą). Šis parametras rodo, kuria dalimi atskiras klausimas žinias ir gebėjimus matuoja taip, kaip ir visa užduotis. Žinoma, daugiataškio klausimo koreliacija su visa užduotimi yra didesnė, nei vienataškio.

Visų lietuvių kalbos (valstybinės) valstybinio brandos egzamino užduočių sunkumo ir skiriamosios gebos priklausomybė pavaizduota 3 diagramoje.

3 diagrama. Visų užduočių sunkumo ir skiriamosios gebos priklausomybė

Struktūriniu požiūriu, lietuvių kalbos (valstybinės) valstybinis brandos egzaminas apima 3 dalis. Lentelėje pateikta informacija apie atskirų užduoties dalių ir gebėjimų tarpusavio koreliaciją. Šis parametras rodo, kuria dalimi tam tikra atskira testo užduotis matuoja mokinio kompetencijas kitos atskiros užduoties ir visos užduoties atžvilgiu.

1 lentelė. Informacija apie atskirų užduoties dalių tarpusavio koreliaciją.

Dalys	Skaitymas	Kalbos vartojimas	Rašymas	Bendra taškų suma	Bendra taškų suma minus dalis
Skaitymas	1,00	0,51	0,52	0,72	0,54
Kalbos vartojimas	0,51	1,00	0,76	0,87	0,77
Rašymas	0,52	0,76	1,00	0,95	0,74

Toliau pateikiama lietuvių kalbos (valstybinės) valstybinio brandos egzamino užduoties klausimų statistinė analizė.

2009 m. LIETUVIŲ KALBOS (VALSTYBINĖS) VALSTYBINIO BRANDOS EGZAMINO UŽDUOTIS

I. SKAITYMO TESTAS

1 užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos pastraipos. (13 taškų)

Tradicinė ir masinė kultūra

1 Man tenka garbė ir atsakomybė kalbėti apie kultūros kelius ir vieškelius, kuriuos patys tiesiame ir jais vaikštome. Gyvename labai dinamiškų pokyčių ir nuolatinės įtampos pasaulyje, kuriame beveik sunyko sienos, barjerai ir ribos. Nepaisant to, tradicinė kultūra Lietuvoje ligi šiol yra dominuojanti. Tiesa, apie ją kalbame ir rašome mažiau nei apie eksperimentinius išsišokimus, kurie dažnai puošia net dienraščių kultūros puslapius. Didžiajai visuomenės daliai naujieji kultūros reiškiniai tėra įdomūs faktai, kurie beveik nepajudina iš esmės konservatyvios lietuvių meninės sielos. Žiniasklaidoje dominuojanti modernioji Vilniaus kultūra tėra tik keli procentai viso kultūrinio Lietuvos gyvenimo ir negali atspindėti tikrosios padėties: už dviejų kilometrų nuo Lietuvos sostinės aptinku visai kitokios kultūros stulpus, stipriai besilaikančius ir kol kas nejudinamus. Jie įkasti į tradicijos ir papročių žemę.

2 Kokia toji tradicija ir papročiai? Jie susiję su tautine savimone, kalba, vietovės savitumu. Juos pažeisti sunku. Kita vertus, pasaulis nesustabdomai juda, ir netgi atokiausiose vietovėse išsižiebia kompiuterių langai. Kuo stipresnė tradicija ir papročiai, tuo mažiau pavoju, kad visos agresyvios naujovės pajėgs įveikti kultūrinės senovės liekanas, o gražiai sutars, likdamos kiekviena savo užimtoje erdvėje.

3 Kitas klausimas, ar toje pačioje kiek uždaroje kultūrinėje erdvėje neatsiranda šauklių, skelbiančių tradicinės kultūros pabaigą ir naujųjų laikų masinės kultūros pranašumą. Jei toks šauklis yra įtakingas vietos inteligentas, jei juo tikima, o abejonės dėl jo skleidžiamų idėjų aiškinamos bendruomenės atsilikimu, žiūrėk, pamažu toje erdvėje paprotinė tradicija ima pleišėti ir galop sunyksta. Yra ir kitas šauklis. Jis skelbia, kad visa, kas ateina į mūsų kaimą iš globalaus pasaulio, tėra grimasos, o jei ir rasime jose ką prasminga – neskausmingai papildysime savo būvį. Šis būdas sunksnis, reikia didesnio sąmoningumo, pilietinės brandos ir abipusės tolerancijos. Tradicinės kultūros jėga yra tautos prasmingo gyvenimo ir pažangos sąlyga. Stiprus prisirišimas prie tradicijos kuria visai kitoki, unikalų ir tik toje vietoje galintį reikštinį modernų kultūrinį – ir ne tik! – pasaulį.

4 Kas gi yra masinė kultūra? Iš XX a. terminijos masinės kultūros sąvoka atėjo kaip siekis tradicinės kultūros sukurtus modelius ir jų pokyčius paaiškinti *klasiniu* aspektu: modernus menas aukštuomenei, o paprastas (dažnai tiesiog prastas, lėkštas) menas, vadinamoji masinė kultūra, – liaudžiai. Iš esmės masinė kultūra yra toji pati tradicinė kultūra, bet be prasmės ir jos turinio, kuri pavyko gudriai pakeisti pramoga, laisvalaikiu ir kuriame nėra jokių asmenybei būdingų siekių, idealų ar išipareigojimų naštos. Toks nuolat pramogaujančio žmogaus tipas pasirodė labai pelningas – greitai buvo sukurta pramogų industrija, kurios užuomazgų, beje, galima rasti ir antikos pramogų filosofijoje.

5 Rimčiau ir kritiškiau masinės kultūros reiškiniu susidomėta tik XX a. antrojoje pusėje. Masinės kultūros magnatų rankose esančios bemaž visos žiniasklaidos priemonės nesuinteresuotos, kad apie masinės kultūros pavojus perspėjanti ar bent jos esmę aptarianti literatūra pasiektų platesnius visuomenės sluoksnius, nes tiesa apie vadinamųjų *hitų darymą* smogtų verslui. Ar dažnai susimąstome, kodėl šią savaitę *topuose* esanti ketvirta daina visą kitą savaitę bus antroje vietoje? Ar įtikėtina, kad tuos dainų dešimtukai sudaro tik klausytojai? Artimesnė pažintis su užsienio radijo stočių veikla rodo, kad visi šie reitingai dažniausiai yra stočių savininkų manipuliacija, kurios vienintelis tikslas – pelnas.

6 Šie iš masinės kultūros gyvenimo išgriebti pavyzdžiai rodo esminį tradicinės ir masinės kultūrų skirtumą. Pirmoji su savo prasmėmis ir dabar yra gyva, atsikartojanti, besimaitinanti savo gaiviaisiais šaltiniais, o antroji, sąmoningai tapusi beprasmė, pasmerkta nuolatiniam atsinaujinimui, reikalaujanti vis naujų egzistenciją palaikančių dirgiklių.

Pagal Giedrių Kuprevičių

1–9 klausimai	<i>Sunkumas</i>	<i>Skiriamoji geba</i>	<i>Koreliacija</i>
	0,37	0,32	0,62

Klausimai

1. Įvardykite, kuriuo aspektu autorius imasi kalbėti apie kultūros situaciją Lietuvoje. (1 pastraipa)

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
70,35	29,65	0,30	0,29	0,28

2. Kurie **du** dalykai rodo, kad kultūros situacija Lietuvoje yra prieštaringa? (1 pastraipa)

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
65,83	29,65	4,52	0,19	0,25	0,36

3. Paaškindite, kodėl tradicijos ir papročiai yra gajūs. (2 pastraipa)

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
64,32	35,68	0,36	0,31	0,30

4. Įvardykite problemą, kuri šiandien itin aktuali tradicinei kultūrai. (2 pastraipa)

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
55,28	44,72	0,45	0,39	0,30

5. Kuriais **dviem** būdais visuomenė gali reaguoti į dabarties iššūkius tradicinei kultūrai? (3 pastraipa)

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
50,00	34,42	15,58	0,33	0,38	0,42

6. Parašykite **du** argumentus, kuriais autorius grindžia kritišką požiūrį į masinę kultūrą. (4 pastraipa)

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
32,66	46,73	20,60	0,44	0,33	0,37

7. Kodėl žiniasklaidoje, autoriaus manymu, vengiama kalbėti apie masinės kultūros poveikį? (5 pastraipa)

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
60,80	39,20	0,39	0,31	0,27

8. Apibendrinkite, kuo iš esmės skiriasi tradicinė ir masinė kultūra. (6 pastraipa)

(2 taškai)

Taškų pasiskirstymas (%)			Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1	2			
21,86	35,93	42,21	0,60	0,31	0,34

9. Suformuluokite pagrindinę teksto mintį.

(1 taškas)

Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
0	1			
82,16	17,84	0,18	0,28	0,27

2 užduotis. Skaitydami tekstą raskite, kur turėtų būti iš teksto išimti sakiniai A–O. Vienas sakinytis yra ne iš šio teksto. Atsakymus rašykite kitame puslapyje pateiktoje ATSAKYMŲ lentelėje. 0 atvejis – pavyzdys. (12 taškų)

Kaimietis

Senas šis kaimas. Kelis kartus jo stogais bėgo vėjo genama ugnis. (0) A Stovi kaimo krašte, prie vieškelio. Abipus jo auga neregėtai stori medžiai, ir jų pratisas užesys prieš lietu girdėti troboje net pro uždarytus langus. Seni šeimininkai jų niekad ir neatidaro, todėl troboje tvyro rūgštokas oras. (1) _____ Prieškambaris visuomet iššluotas, kampe sustatyti bulvių ir miltų maišai, lentikėmis apdengti vandens kibirai...

Priešais rytų langą – plyni laukai, ir vasaros rytmečiais vos patekėjusi saulė paberia spindulių pluoštą pro atviras prieškambario duris. Rytinėje namo pusėje – nedidelis sodas, jame keletas avilių, šuliny. Pro pietų langą matyti kelio posūkis palei kapines. Jau daug metų šeimininkai pirmieji išvysta į kaimą atvažiuojančius vežimus. (2) _____ Ji stambi, visa galva aukštesnė už vyrą, mėgsta sėdėti sumetusi patinusias rankas į sterblę ir atvirom akim žiūrėti į smulkutį, padžiūvusį savo vyrą. Nejudri, olimpiškai rami, ji valandų valandas išsėdi priešais, pakildama tik pakurstyti krosnies, nuimti puodo. Vyras sėdi, įtraukęs į švarką galvą, žilstelėjusia barzda apšepusį smakrą irėmęs į kietą apykaklę. (3) _____ Atrodo, jis privengia šios augalotos moters, kalbančios taip, tarsi ką mokytų ar aiškintų. Bet kai jos balse pasigirsta priekaištas, jis taip suspurda galustalėje, kad net gyslos ant kaktos iššoka. Jis taip žybteli mažytėmis akimis į žmoną, kad jos olimpiška ramybė kaipmat išgaruoja, nors niekad nesu girdėjęs, kad jie kivirčytųsi.

Gražios to kaimo apylinkės, ypač rudenį. Sustoja, žiūrėk, koks kaimietis ant kalvelės, kur atėjo perkelti galvijų, ir, visa užmiršęs, dairosi aplinkui. (4) _____ Jis tarsi nori susigražinti skolą, prarastą kai, panarinę galvą, sėjo rugius, pjovė šieną, ragino arklį, vos patempiantį smėlio vežimą. Dabar galima ir pailsėti. (5) _____ Nuo ryto iki vakaro jis triūšia – tai darže, tai prie tvarto, tai skiedryne, jeigu pakelia galvą, – vien tam, kad pasižiūrėtų, ar aukštai saulė, kodėl girgžtelėjo sandėliuko durys... Kaip medis, supleišėjusiu nuo kaitros kamieniu, visom šaknim įsikibęs į smėlėtą žemę, jis godžiai čiuplė skurdžią drėgmę. Susikūprinęs, prigludęs prie žemės, dieną ir naktį jis šmižinėjo aplink savo urvą, tempė į jį visokius šapelius.

Jau kelinta savaitė, kai šeimininkės nėra namuose. (6) _____ Grįš tik po kelių savaičių. Nebegirdėti įprastinių garsų – indų barškėjimo virtuvėje, monotoniškų balsų, visas namas atrodo tuščias, išmiręs. Už lango vėjas, lietus ir medžių ošimas. (7) _____ Nejaukūs šio vakaro garsai net man, nors anksčiau aš beveik nepastebėdavau tos moters. Turbūt šeimininkas, bijodamas krustelėti, dabar sėdi prie lango, žiūri, kaip čaižo klojimo skliautą lietus, kaip linguoja prie tvoros vyšnaitė ir vėjo nuplėšti lapai krinta į patizusį daržo molį.

Einu į kambarį. (8) _____ Persimetę keliais kasdieniškais žodžiais, sėdame už stalo, ir aš įbedu į jį tiriamą, o gal ir užjaučiamą žvilgsnį. Lėtai jis pakelia duonos kepalą, atriekia plonutę riekę. Tyla. Skambteli šaukštai, siūbteli į langą vėjas. (9) _____ Nejauki tokia tylą. Pradedu kažką pasakoti, bandau įtraukti į pokalbį ir jį. Kai jis padeda šaukštą ir pasirėmęs pasisuka į langą, imu pasakoti, kiek žmonės uždirba kitur. Jis pats anksčiau traukdavo tokius žodžius. (10) _____ Nusivylęs nustoju pasakojęs, pakeliu galvą ir matau, kad jis krūpteli tarsi sugautas, akys ima bėgioti, kurį laiką, nieko nesuprasdamas, spokso į mane, ima kažką vapėti. Ir vėl virš stalo tylą, tik suskamba šaukštu paliestas indas. (11) _____

Kai vakarienė baigta, kai jau nebegirdėti šaukštų barškėjimo, kai tikrai nutyla visi namai, aš matau – jis sėdi, ant kelių padėjęs rankas, apšepęs barzda, ir blyški lempos šviesa krinta ant lopyto drabužio. Jis sėdi, tarsi bijodamas atkreipti kieno dėmesį. (12) _____ Ir aš sakau žodžius, kuriuos jau seniai reikėjo pasakyti:

Liūdna vis dėlto, kai nėra šeiminkės...

Pagal Bronių Radzevičių

SAKINIAI:

- A Sena ir ši troba.
- B Protarpiais baugščiai iš padilbų žvilgteli į žmoną.
- C Ten jau įžiebta lempa.
- D Išvažiavo į miestą pas dukteris.
- E Nutilus jo pratisam garsui, girdėti lietus.
- F Dažnai pastebiu, kaip šeiminkė prieina prie lango ir, nuleisdama nuo kelio akių, šluosto lėkštę.
- G Žiūriu į jį, sėdintį galustalėje, nejudrų tarsi numestą pakluonėję akmenį.
- H Girdėti, kaip kramtoma duona.
- J Šiaip švaru.
- K Rodos, jai nebuvo nė mažiausio pagrindo piktintis.
- L Čia, nuošaliame kaime, gamta kiekvienam dovanoja tokių akimirkų, kitas senyvas žmogus tik ir gyvena jomis.
- M Tačiau šįkart atrodo, kad prieš tave sėdi kitas klausytojas.
- N Jo nenustelbia kalbos, krosnyje nesikūrena ugnis, ir židinio atšvaitai nekrinta ant grindų.
- O Nors ne toks žmogus mano šeiminkas.

1–12 klausimai	Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
	0,66	0,23	0,52

Klausimo nr.	Atsakymų pasirinkimas (%)														Neatsakė
	A	B	C	D	E	F	G	H	J	K	L	M	N	O	
1	0,25	0,00	0,75	0,00	0,75	2,76	0,00	0,50	93,72*	0,00	0,75	0,00	0,25	0,00	0,25
2	0,00	6,78	0,00	0,50	0,00	87,44*	1,01	0,00	0,00	1,26	0,75	0,75	0,50	0,75	0,25
3	0,00	83,17*	0,25	0,00	0,25	0,75	6,53	0,25	0,25	3,77	0,25	0,75	1,51	1,26	1,01
4	0,00	2,51	0,50	0,00	0,50	0,00	7,54	0,50	0,25	3,02	73,12*	1,01	2,26	7,04	1,51
5	0,00	0,50	2,01	0,25	1,51	0,50	12,31	1,76	0,75	5,28	13,07	0,50	6,28	54,02*	1,26
6	0,00	0,00	0,00	96,98*	0,25	0,50	0,00	0,00	0,00	0,25	0,25	0,00	1,26	0,00	0,50
7	0,25	0,50	4,52	0,50	41,71	2,26	3,27	9,30	0,00	6,03	4,02	1,01	24,12*	1,26	1,26
8	0,00	1,26	75,88*	0,00	0,50	0,25	12,06	1,76	0,50	0,75	0,00	2,51	2,51	1,01	1,01
9	0,25	0,00	0,75	0,00	23,12	0,75	4,27	61,56*	0,00	1,01	0,25	0,75	6,28	0,25	0,75
10	0,00	0,50	0,25	0,00	0,25	0,25	5,53	0,25	0,00	2,26	0,25	79,90*	8,54	1,51	0,50
11	0,00	0,75	3,77	0,25	25,38*	2,26	11,06	21,36	0,50	4,27	1,01	3,52	16,83	7,29	1,76
12	0,00	0,50	1,51	0,25	1,01	0,25	33,17*	0,50	0,00	7,04	2,26	7,29	24,12	20,60	1,51

II. KALBOS VARTOJIMO TESTAS

1 užduotis. Iš kairėje pateiktų žodžių padarykite po vieną tinkamą ir įrašykite į tekstą. 0 atvejis – pavyzdys. (15 taškų)

Vlado Vildžiūno fotografinė intriga

(0) dailė

(1) įteigti

(2) galimas

(3) domėtis

(4) penki,
dešimt

(5) atidus

(6) pasukti

(7) vaikas

(8) pastumti

(9) netikėtas

(10) susyti

(11) stiprus

(12) magas

(13) suvokti

(14) dramatiškas

(15) gilus

Fotografija nuo pat savo atsiradimo traukė (0) dailininkus. Pirmiausia ji naudota siekiant sukurti didesnę meninę (1) _____, palaipsniui buvo atrandama vis naujų jos atveriamų (2) _____.

Dabar fotografija jau tapo neatsiejama vizualiojo meno dalimi. Tokiame kontekste nebestebina ir mūsų dailininkų (3) _____ fotografija. Turiu omenyje skulptorių Vladą Vildžiūną, pakvietusį į jubiliejinę parodą „50 metų mene: fotografija, skulptūra I“. Šioje parodoje jau (4) _____ metų kuriantis menininkas pristato daugeliui nepažįstamą savo kūrybos sritį – fotografiją. Tiems, kas (5) _____ domisi skulptoriaus kūrybine biografija, šis (6) _____ neatrodo netikėtas – V. Vildžiūnas nuo seno fotografuoja savo skulptūras. Pasirodo, fotografija jis susidomėjo dar (7) _____, kai namų bibliotekoje netyčia rado knygą „Fotografuoti gali kiekvienas“. Ši ar panašaus pavadinimo knyga davė (8) _____ vienam iš būsimo skulptoriaus gyvenimo siekinių – fotografijai.

Jubiliejinė paroda kuria išpūdingo (9) _____ efektą. Pirmiausia intriguoja akivaizdi (10) _____ tarp tautodailės skulptūrėlių fotografijų ir ankstyvųjų Vildžiūno skulptūrų, kurios alsuoja iš dievdirbių kūrybos pasisemta dvasine (11) _____. Vartydamas rankose mažą statulėlę ir žiūrėdamas į jos nuotrauką negali patikėti, kad fotoobjektyvas geba atskleisti šitokią joje slypinčią jėgą. Tačiau čia nėra nieko (12) _____ – nufotografuotą objektą dailininkas tiesiog išdidina. Pasikeitus masteliui, pakinta ir pats skulptūrėlių (13) _____. Vos poros ar kelių dešimčių centimetrų aukščio statulėlės tampa monumentalios skulptūromis, savo (14) _____ nenusileidžiančiomis iškaltoms iš granito. Rupus granito paviršius atrodo netgi ramesnis už fotografo išryškintas laiko išgraužtas medžio rievų (15) _____, įskilimus, lūžius.

Pagal Ievą Pleikienę

Klausimo nr.	Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
	0	1			
1	79,40	20,60	0,21	0,46	0,48
2	11,06	88,94	0,89	0,27	0,34
3	47,24	52,76	0,53	0,55	0,40
4	13,07	86,93	0,87	0,17	0,25
5	3,52	96,48	0,96	0,07	0,12
6	58,79	41,21	0,41	0,56	0,43
7	14,82	85,18	0,85	0,29	0,34
8	75,13	24,87	0,25	0,50	0,49
9	25,63	74,37	0,74	0,43	0,40
10	69,60	30,40	0,30	0,58	0,51
11	36,43	63,57	0,64	0,55	0,42
12	5,53	94,47	0,94	0,07	0,15
13	10,80	89,20	0,89	0,23	0,31
14	42,21	57,79	0,58	0,53	0,43
15	77,14	22,86	0,23	0,37	0,35
1–15 klausimai	<i>Sunkumas</i> 0,62		<i>Skiriamoji geba</i> 0,38	<i>Koreliacija</i> 0,82	

2 užduotis. Kairėje pateiktus žodžius ar žodžių junginius parašykite nurodytu skaičiumi ir reikiamu linksniu.
0 atvejis – pavyzdys. (10 taškų)

- (0) pianinas
(1–2) klaidūs miškai
(3–4) daugelis, pomėgiai
(5) intelektualus
(6–7) begalinė rintis
(8) orientavimasis
(9–10) trys dešimtys

Į mišką – su kompasu ir žemėlapiu

Jei žmogus meistriškai skambina (0) pianinu, jis niekada nepasiklys net itin (1–2) _____.

Bent jau taip tvirtina garsus pianistas Jurgis Karpavičius. Orientavimosi sportas jam – svarbiausias iš (3–4) _____.

Dalyvauti orientavimosi varžybose profesoriui toks pat malonumas, kaip ir atlikti muzikos kūrinį. Jam, kaip menininkui, itin svarbu būti (5) _____,

o būtent orientavimosi sportas padeda lavinti intelektą. Be to, miškas suteikia ir (6–7) _____ bei skatina teigiamas emocijas.

Menininkas (8) _____ domisi jau daugiau nei (9–10) _____ metų. Jis treniruoja kiekvieną dieną ir retai praleidžia savaitgaliais vykstančias varžybas.

Pagal Eglę Stankevičiūtę

Klausimo nr.	Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
	0	1			
1	43,72	56,28	0,56	0,57	0,45
2	22,36	77,64	0,78	0,38	0,36
3	37,94	62,06	0,62	0,58	0,47
4	11,06	88,94	0,89	0,19	0,25
5	21,61	78,39	0,78	0,30	0,28
6	61,06	38,94	0,39	-0,11	-0,07
7	63,07	36,93	0,37	-0,05	-0,01
8	40,95	59,05	0,59	0,49	0,37
9	60,30	39,70	0,40	0,52	0,45
10	73,37	26,63	0,27	0,50	0,47

1–10 klausimai	Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
		0,56	0,34

3 užduotis. Iš kairėje pateiktų veiksmažodžių padarykite tinkamas neasmenuojamąsias formas ir įrašykite jas į tekstą. 0 atvejis – pavyzdys. (15 taškų)

Trumpiausią vasaros naktį

(0) neskubėti

Buvo Joninių vakaras. Upės kloniu (0) neskubėdama artėjo į kaimą pati trumpiausia vasaros naktis. Kaitri diena pamažu traukėsi į akiračio pakraščius, tirpo (1) _____ šešėliuose, medžių tankmėje. Saulė, (2) _____ nė mažiausio debesėlio, lėtai leidosi už miško. Jos spinduliai, tokie šilti ir (3) _____, nenoriai atsisveikino su žeme. Po kaimą sklido prislopintas šurmulyš – nepiktai lojo šunys, kažką aptarinėjo žmonės, trumpam (4) _____ kaimo kelyje, geru žodžiu kalbino vienas kitą. Piemenys ankstėliau negu (5) _____ ginė iš pievų gyvulius. Jie jau prieš savaitę buvo (6) _____ ant kalno aukštą krūvą malkų laužui ir dabar nekantriai laukė tos paslaptingos vienąkart per metus (7) _____ paparčio vasaros nakties. Ir, žinoma, laukė bernų atpildo, nes šie buvo (8) _____ piemenų iš anksto paruošti Joninių laužą ir iš visų pašalių privilkti tiek malkų, kad, jas (9) _____, liepsna iki pat medžių viršūnių išlėktų.

(1) pailgėti

(2) nedengti

(3) globti

(4) stabtelėti

(5) įprasti

(6) sukrauti

(7) pražysti

(8) priprašyti

(9) uždegti

(10) lūkuriuoti

(11) klajoti

(12) užklausti

(13) leistis

(14) artėti

(15) pakerėti

Keltininkas Vincelis ramiai sėdėjo valtyje – kažko (10) _____, kažkur mintimis (11) _____. Ko vyras neplaukė, ko delėsė, (12) _____ tikriausiai negalėtų gerai paaiškinti – na, užėjo tokia valanda, užėjo taip gražiai saulei (13) _____, Joninių nakčiai (14) _____, užėjo netikėtai, ir negali žmogus pajudinti rankų, pakiloti kojų, negali, nes (15) _____ stebi, kas dedasi aplinkui.

Pagal Vladą Dautartą

Klausimo nr.	Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
	0	1			
1	63,32	36,68	0,37	0,57	0,45
2	81,41	18,59	0,19	0,27	0,30
3	80,90	19,10	0,19	0,28	0,32
4	30,40	69,60	0,70	0,48	0,40
5	43,97	56,03	0,56	0,57	0,46
6	32,16	67,84	0,68	0,60	0,52
7	63,82	36,18	0,36	0,23	0,22
8	41,21	58,79	0,59	0,47	0,36
9	33,17	66,83	0,67	0,47	0,39
10	26,13	73,87	0,74	0,26	0,22
11	28,64	71,36	0,71	0,29	0,23
12	47,74	52,26	0,52	0,60	0,45
13	29,40	70,60	0,71	0,62	0,52
14	11,56	88,44	0,88	0,21	0,29
15	33,67	66,33	0,66	0,56	0,45

1–15 klausimai	Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
	0,57	0,43	0,77

4 užduotis. Įrašykite praleistas raides. Suskliaustus žodžius parašykite drauge arba skyrium. 0 atvejis – pavyzdys. (10 taškų)

A⁰ t gal važiauvau lėtai, atsigr¹ ždamas į gaisruotame danguje įsirėžusius miestelio bokštus, šv² tintį ežero ledą. Vakarą buvo šviesus, ir kreivi arklio bei rogių šešėliai v³ lkosi iš paskos, keistai iš⁴ sę sniego kalnuose. Vėjas jau baigė užp⁵ styti ir dar visai šviežias (kq / tik) ⁶ prašliužusių rogių v⁷ žes. Spūstelėjo šaltis. Kai privažiavau upę, ant jos skardžio (vis / dar) ⁸ pleveno rausva, g⁹ stanti šviesa. Ta šviesa šildė ir stin¹⁰ stančias blyškiame danguje pušų virš¹¹ nes. Mišką pasiekiau jau sutemus. Atleidęs vadžias, sn¹² duriavau rogėse. Klimpdamas iki kelių arklys br¹³ do per gilų sniegą, po pavažomis tarsi krakmolą gir¹⁴ ždėjo sniegas. Žvalgiausi po tuščius, apmirusius laukus į pamiškes, kur retkarčiais sumir¹⁵ sėdavo rausvi šilti žiburėliai. Aš dabar (te / norėjau) ¹⁶ kuo greičiau parsirasti namo, sutr¹⁷ psėti priemenėje ir su šaltu oro g¹⁸ siu, su sniegu, kuriuo a¹⁹ drabstė arklio kanopos, įvirsti į trobą, kaip įvirsdavo iš tolimos kelionės gr²⁰ žęs tėvas.

Pagal Bronių Radzevičių

Klausimo nr.	Taškų pasiskirstymas (%)		Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
	0	1			
1	28,64	71,36	0,71	0,33	0,31
2	21,86	78,14	0,78	0,31	0,31
3	15,58	84,42	0,84	0,26	0,28
4	71,86	28,14	0,28	0,25	0,26
5	62,81	37,19	0,37	0,07	0,07
6	37,94	62,06	0,62	0,01	0,01
7	37,44	62,56	0,63	0,16	0,14
8	28,14	71,86	0,72	0,24	0,24
9	24,87	75,13	0,75	0,18	0,18
10	11,81	88,19	0,88	0,09	0,12
11	14,07	85,93	0,86	0,22	0,22
12	42,96	57,04	0,57	0,39	0,32
13	19,85	80,15	0,80	0,29	0,32
14	10,05	89,95	0,90	0,19	0,28
15	23,12	76,88	0,77	0,22	0,21
16	21,11	78,89	0,79	0,23	0,22
17	72,36	27,64	0,28	0,28	0,28
18	50,75	49,25	0,49	0,45	0,39
19	33,42	66,58	0,67	0,33	0,29
20	30,40	69,60	0,70	0,32	0,28

1–20 klausimai	Sunkumas	Skiriamoji geba	Koreliacija
		0,69	0,24

III. RAŠYMO TESTAS

Užduotis. Perskaitykite laikraščio „Atgimimas“ skelbimą ir atlikite užduotį. (50 taškų)

Mieli moksleiviai!

Europos Sąjungos Tarybos sprendimu Vilniui suteiktas 2009 metų Europos kultūros sostinės statusas. Lietuva – pirmoji iš naujųjų ES valstybių narių, kurios sostinė šitaip pagerbta. Šis statusas – puiki galimybė visus metus **savo šalies kultūrą** garsinti kitų Europos Sąjungos šalių piliečiams.

Siekdamas įprasminti šiuos Lietuvai svarbius metus, mūsų laikraštis skelbia 11–12 klasių moksleivių rašinių konkursą.

Konkurso reikalavimai

1. *Pasirinkite vieną iš dviejų (A arba B) teiginių ir parašykite 250–300 žodžių diskusinį straipsnį.*

A Grožinė literatūra – šaltinis Lietuvos kultūrai pažinti

B Pažinti savo krašto kultūrą – kiekvieno piliečio pareiga

2. *Straipsnyje:*

- *patvirtinkite arba paneikite pasirinktą teiginį;*
- *grįsdami savo mintis, remkitės lietuvių grožine literatūra; be šio šaltinio, dar galite remtis ir kitais: kitų tautų grožine literatūra, filmais, spektakliais, visuomenės gyvenimo realijomis;*
- *sugalvokite patrauklų, straipsnio pagrindinę mintį atitinkantį pavadinimą.*

Konkurso rezultatai bus paskelbti liepos mėnesį.

Geriausių rašinių autorių laukia prizai.

Redakcija

Pastabos:

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir parašėte pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*

Rašymo testo vertinimo kriterijai ir normos (50 tašku)

I. Turinys: rašymo tikslo bei temos suvokimas ir atskleidimas, teiginių argumentavimas, aiškinimas

Aspektai	Taškai	Aprašai	Mokinių sk. (%)
1. Tema, pagrindinė mintis ir ją pagrindžiantys teiginiai	5	Tema suvokta. Aiški pagrindinė mintis ir ją pagrindžiantys teiginiai. (Nėra fakto klaidų.)	10 taškų – 0,52 9 taškai – 1,55 8 taškai – 4,66 7 taškai – 11,92 6 taškai – 19,95 5 taškai – 18,65 4 taškai – 22,02 3 taškai – 11,66 2 taškai – 7,25 1 taškas – 1,81 0 taškų – 0,00
	4	Tema suvokta. Aiški pagrindinė mintis, stinga prasminių akcentų. (Gali būti 1 fakto klaida.)	
	3	Tema suvokta per siaurai arba per plačiai, esama nukrypimų nuo temos. Pakankamai aiški pagrindinė mintis. (Gali būti 2 fakto klaidos.)	
	2	Tema suvokta iš dalies: bent pusė parašyto teksto susijusi su tema. Nepakankamai aiški pagrindinė mintis. (Gali būti 3–4 fakto klaidos.)	
	1	Tema suvokta menkai: mažesnė pusė parašyto teksto susijusi su tema. Neaiški pagrindinė mintis. (Gali būti 5–6 fakto klaidos.)	
	0	Užduotis, tema nesuvokta. / Rašinys parašytas visai kita, nei nurodyta, tema. (7 (ir daugiau) fakto klaidos.)	
2. Teiginių argumentavimas, aiškinimas	5	Argumentai tinkami ir išsamūs; jie rodo, kad mokinys gerai suvokia problemos esmę. Tinkamai remiamasi lietuvių literatūra (ir kita kultūrine / visuomenine patirtimi).	
	4	Argumentai tinkami ir beveik visi išsamūs. Remiamasi lietuvių literatūra (ir kita kultūrine / visuomenine patirtimi).	
	3	Ne visi argumentai tinkami ir ne visi išsamūs. Stengiamasi remtis lietuvių literatūra ar kita kultūrine / visuomenine patirtimi.	
	2	Mėginama argumentuoti, tačiau dominuoja bendro pobūdžio aiškinimas. Remiamasi daugiausia asmenine patirtimi.	
	1	Mažesnėje teksto dalyje (vienoje pastraipoje) stengiamasi argumentuoti, aiškinti. Remiamasi tik asmenine patirtimi.	
	0	Teiginiai neargumentuojami.	
Iš viso	10		

<i>Sunkumas</i>	<i>Skiriamoji geba</i>	<i>Koreliacija</i>
0,49	0,31	0,73

II. Raiška**2.1. Teksto struktūra**

Aspektai	Taškai	Aprašai	Mokinių sk. (%)
1. Įžanga ir pabaiga	3	Yra tinkama turinio ir struktūros atžvilgiu įžanga ir pabaiga: <ul style="list-style-type: none"> • įžangoje pristatoma problema ar mokinio pozicija; • nėra dvigubos įžangos; • pabaigoje apibendrinamos viso teksto mintys; • pradžia ir pabaiga proporcingos dėstymo atžvilgiu. 	10 taškų – 1,04 9 taškai – 2,85 8 taškai – 5,18 7 taškai – 11,66
	2	Yra įžanga ir pabaiga, bet kuri nors dalis turi trūkumą.	
	1	Yra įžanga ir pabaiga, tačiau abiejose esama trūkumų / yra tik viena dalis.	
	0	Nėra nei įžangos, nei pabaigos / yra viena iš struktūrinių dalių, bet ji turi daug trūkumų.	
2. Teksto nuoseklumas, vientisumas, dėstymo pastraipų struktūra	5	Tekstas vientisas, nuoseklus, logiškai siejamos pastraipos, nėra nemotyvuotų pasikartojimų. Visos dėstymo pastraipos aiškios, tinkamos struktūros (yra pagrindinis teiginys, jis pagrindžiamas, nėra su pastraipos teiginiu nesusijusių sakinių).	6 taškai – 16,32
	4	Ne daugiau kaip 2 trūkumai.	5 taškai – 22,28
	3	3–4 trūkumai.	4 taškai – 23,06
	2	5–6 trūkumai.	3 taškai – 11,14
	1	7–8 trūkumai.	2 taškai – 5,18
	0	Nepaisoma struktūros reikalavimų. Dėl nuoseklumo trūkumų tekstą sunku suprasti. 9 ir daugiau trūkumų.	1 taškas – 0,78 0 taškų – 0,52
3. Pavadinimas	2	Pavadinimas perteikia teksto pagrindinę mintį, originalus, patraukiantis skaitytojo dėmesį.	
	1	Pavadinimas atitinka teksto temą, neutralus.	
	0	Pavadinimas neatitinka temos, turinio / cituojama įvesties formuluotė / nesuformuluotas pavadinimas.	
Iš viso	10		

<i>Sunkumas</i>	<i>Skiriamoji geba</i>	<i>Koreliacija</i>
0,51	0,29	0,69

2.2. Stilius ir žodynas

Aspektai	Taškai	Aprašai	Mokinių sk. (%)
Bendrųjų stiliaus reikalavimų laikymasis	10	Kalbinė raiška atitinka rašymo tikslą, adresatą, situaciją ir žanrą. Kalba aiški, logiška, sklandi, glausta, nepastebėta ryškesnių stiliaus trūkumų. Žodynas tinkamas ir pakankamas. / Ne daugiau kaip 2 trūkumai.	1,55
	9	Ne daugiau kaip 4 trūkumai.	2,85
	8	5 trūkumai.	5,70
	7	6 trūkumai.	7,25
	6	7 trūkumai.	8,81
	5	Kalbinė raiška iš dalies atitinka rašymo tikslą, adresatą, situaciją ir žanrą. Mintys formuluojamos nevysiškai aiškiai, kai kuriuos teksto fragmentus dėl stiliaus trūkumų sunku suprasti. Žodynas patenkinamas, rašantysis nepakankamai jaučia stilistinius žodžių atspalvius, todėl žodynas ne visada vartojamas tinkamai. / 8–9 trūkumai.	24,61

	4	10–11 trūkumų.	18,65
	3	12–13 trūkumų.	15,03
	2	14–15 trūkumų.	9,84
	1	Kalbinė raiška menkai atitinka rašymo tikslą, adresatą, situaciją ir žanrą. Kalba nesklaidi, mintys formuluojamos neaiškiai, dėl to didesnę teksto dalį sunku suprasti. Žodynas skurdus, dažnai vartojamas netinkamai. / 16–17 trūkumų.	3,37
	0	18 ir daugiau trūkumų.	2,33
Iš viso	10		

<i>Sunkumas</i>	<i>Skiriamoji geba</i>	<i>Koreliacija</i>
0,46	0,31	0,60

2.3. Gramatikos normų laikymasis

Aspektai	Taškai	Aprašai	Mokinių sk. (%)
Gramatinių konstrukcijų ir formų taisyklumas, sudėtingumas, įvairumas	10	Gramatinės konstrukcijos ir formos įvairios, sudėtingos; vartojamos tikslingai ir taisyklingai. Ne daugiau kaip 2 klaidos.	11,92
	9	Ne daugiau kaip 3 klaidos.	11,14
	8	4 klaidos.	11,40
	7	5 klaidos.	11,14
	6	6 klaidos.	10,88
	5	Gramatinės konstrukcijos ir formos įvairios, tačiau dažniausiai nesudėtingos; jos vartojamos tikslingai ir pakankamai taisyklingai. Arba yra 7–8 klaidos.	27,20
	4	9 klaidos.	5,18
	3	10 klaidų.	2,85
	2	11 klaidų.	3,63
	1	Dažniausiai vartojamos tos pačios nesudėtingos gramatinės konstrukcijos ir formos. Jos dažnai netaisyklingos ir vartojamos netikslingai. Arba yra 12–13 klaidų.	1,81
	0	14 ir daugiau klaidų.	2,85
Iš viso	10		

<i>Sunkumas</i>	<i>Skiriamoji geba</i>	<i>Koreliacija</i>
0,63	0,46	0,75

2.4. Rašyba ir skyryba

	Taškai	Aprašai	Mokinių sk. (%)
Rašybos ir skyrybos taisyklių laikymasis	10	Rašyba ir skyryba taisyklinga. 1–2 klaidos.	4,66
	9	3–4 klaidos.	3,37
	8	5–6 klaidos.	6,74
	7	7–9 klaidos.	12,18
	6	10–12 klaidų.	9,07
	5	13–15 klaidų.	9,84
	4	16–18 klaidų.	9,07
	3	19–20 klaidų.	4,15
	2	21–24 klaidos.	8,81
	1	25–27 klaidos.	6,48
	0	28 ir daugiau klaidų.	25,65
Iš viso	10		

<i>Sunkumas</i>	<i>Skiriamoji geba</i>	<i>Koreliacija</i>
0,39	0,60	0,77

Pastaba: Rašymo vertinimo kriterijų lentelėse pateikiamas mokinių skaičius (procentais), paskaičiuotas tik mokinių, kurių galutiniai rašymo taškai nebuvo mažinami už trumpesnę nei 250 žodžių diskusinį straipsnį.

